

[Morten Lange.]

ledes grad gør sagen tydelig, vil det også være klart efter denne debat — at det, der i øjeblikket stilles i forslag, ikke er suverænitetssafgivelse i et nærmere bestemt omfang, for det er bestemt ikke nærmere fastlagt. Der er ikke tale om en præcis fastlæggelse, og derfor er i virkeligheden lovforslaget om folkeafstemning i overordentlig tvivlsom overensstemmelse med grundloven.

Vi har tidligere haft debat herom. Vi har en redegørelse fra en enkelt lærd på området, professor Max Sørensen. Vi har med den vanlige høflighed spurgt: kunne vi ikke få lidt mere bidrag til belysning af dette centrale spørgsmål? Kunne vi ikke få mobiliseret blot et par enkelte andre sagkyndige, så vi dog havde et rimeligt grundlag for at bedømme, om den bedømmelse, regeringen lægger til grund, nemlig at dette er en suverænitetssafgivelse i et nærmere bestemt omfang, er rigtig? Jeg tror, det vil vise sig, når vi får en alsidig belysning, at den er overordentlig tvivlsom. Derfor er lovforslaget om folkeafstemning i sin karakter i tvivlsom harmoni med grundloven. Til så vigtig en beslutning som denne forekommer det mig at den rigtige formel ville være, at beslutningen skulle ske med et sådant flertal, som en beslutning om en grundlovsændring foreskriver. Det ville være den eneste ægte og rimelige form for folkeafstemning i en sag af denne art.

Men vi må se, om handelsministeren kan give en præcisering af den nærmere afgrænsning af vor suverænitetssafgivelse.

I øvrigt må jeg sige, at vores tillid til handelsministeren har fået alvorlige knæk på det seneste. Handelsministeren var for nylig i Oslo, hvor man skulle forhandle om det norske arbejderpartis stilling til De europæiske Fællesskaber, en nok så spændende debat i et parti, som, hvad det angår, måske er endnu mere splittet end handelsministerens eget parti her i Danmark. Det er interessant at se, at handelsministeren benyttede denne lejlighed til at blande sig i norsk indenrigspolitik ved at afgive en dansk regeringserklæring på stedet om, at Norges tilslutning ikke havde nogen betydning for, hvorvidt Danmark vil tilslutte sig eller ej. Den norske vejledende folkeafstemning og stortingets påfølgende beslutning var uden indflydelse på Danmarks vedtagelse. Hvis

der kom den nødvendige tilslutning ved folkeafstemningen, ville den danske regering naturligvis gå videre i sagen. Jeg må sige, at det svarer på ingen måde til tiltrædelseserklæringen og den åbningsdebat, vi havde i folketinget, hvor det blev gjort fuldstændig klart for folketinget, at hvis Norge ikke tilsluttede sig De europæiske Fællesskaber, forelå der er ny situation, som Danmark måtte overveje. Det er helt i modstrid med denne erklæring, når handelsministeren i Norge gør opmærksom på, at dette ikke er i overensstemmelse med regeringens nuværende politik. Man havde engang et standpunkt, man har åbenbart taget et nyt. Man kan selvfølgelig håbe, at man tager et nyt standpunkt, når Norge har forkastet tiltrædelsen af De europæiske Fællesskaber.

Det forekommer mig, at vejen til De europæiske Fællesskaber foreløbig er brolagt med så mange brudte løfter og så mange uholdbare fortolkninger, at hvis vælgerne helt forstår, hvor svagt gennemarbejdet det parlamentariske, politiske grundlag for vores beslutning er, vil de opdage, at den står i skærende modsætning til den omfattende debat, der har været i befolkningen. Når man først analyserer, hvor svagt vores tilmeldelse er motiveret, når vi ser på den lovmæssige basis og på hele spørgsmålet i forbindelse med dansk folkestyre, kan man sige, at en serie af brudte løfter er det, der foreløbig har karakteriseret vejen til Bruxelles, og man kan ikke andet end slutte deraf, at i den sidste fase af debatten, hvor disse ting kommer ind med væsentlig styrke, vil de brudte løfter være regeringens bidrag. Vi skal måske være den taknemlig for, at vejen til Bruxelles bliver så stenet, at vi ikke kommer til at gå den.

Hjørtnæs: I den socialdemokratiske folketingsgruppe er der et mindretal, som ikke kan give tilslutning til det foreliggende lovforslag om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber, og vi vil, når forslaget til sin tid kommer til afstemning her i tinget, stemme imod dets vedtagelse.

Når vi har indtaget dette standpunkt, er begrundelsen for det første, at vi ingen tillid har til den type samarbejde, som EF repræsenterer.

For det andet ønsker vi ikke at deltage i en ny blokdannelse, og vi er meget overbe-